

Gdańsk, dnia 17 czerwca 2020 r.

Sygn. akt D 13/20

POSTANOWIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku

w składzie

Przewodniczący : Bożenna Czepulonis

Członkowie : Bożena Micewicz

Joanna Gibas - Kobierecka

z udziałem protokolanta: Dominiki Wesołowskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 17 czerwca 2020 r. w Gdańsku, sprawy ze skargi R [REDAKTED] G [REDAKTED] na działania radcy prawnego G [REDAKTED] W [REDAKTED], na skutek zażalenia na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia z dnia 21.01.2020 r., sygn. akt [REDAKTED], na podstawie art. 437 § 1 Kodeksu postępowania karnego, w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 30 z późn. zm.)

postanawia

1/ uchylić zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia z dnia 21.01.2020 r. i przekazać Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący składu:

/-/ Bożenna Czepulonis

Członkowie składu:

/-/ Bożena Micewicz

/-/ Joanna Gibas – Kobierecka

/-/ właściwe podpisy na oryginale

Sygn. akt: D 13/20

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 18 lipca 2017 roku, skierowanym do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku, pan R [REDAKTED] G [REDAKTED] [Skarżący] zwrócił się o wyznaczenie innego pełnomocnika w miejsce ustanowionego wskutek postanowienia Sądu Rejonowego w M [REDAKTED] Wydział Rodzinny i dla Nieletnich z dnia 10.08.2015r., sygn.akt [REDAKTED], ponieważ radca prawny G [REDAKTED] W [REDAKTED] [Radca Prawny] nie wypełnił obowiązku pełnomocnika z urzędu w jego sprawie o wznowienie postępowania i uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w M [REDAKTED] Wydział Rodzinny i dla Nieletnich z dnia 5.02.1997r., sygn.akt [REDAKTED]

Skarżący zarzucił brak jakichkolwiek działań pełnomocnika z urzędu, brak możliwości z nim kontaktu, a z informacji uzyskanych przez R [REDAKTED] G [REDAKTED] w Sądzie Rejonowym w M [REDAKTED] wynikało, że wniosek o wznowienie postępowania i uchylenie wyroku w jego sprawie nie został złożony.

Kopia pisma Skarżącego została przesłana na adres Kancelarii Radcy Prawnego z prośbą o udzielenie wyjaśnień w określonym terminie. Na pismo to, pomimo wielokrotnych ponagleń, nie udzielono odpowiedzi.

Postanowieniem z dnia 10 maja 2019r., sygn. akt [REDAKTED], Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego O.I.R.P. w Gdańsku wszczęła przeciwko Obwinionemu dochodzenie o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust.1 ustawy z dnia 6.VII.1982r, o radcach prawnych (t.j.: Dz.U. z 2018r., poz.2115 z późn.zm.), uznając, że informacje zawarte w Skardze pozwalają na przyjęcie, iż zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia tego przewinienia.

Przesłuchiwany w toku prowadzonego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania R [REDAKTED] G [REDAKTED] potwierdził, że Radca Prawny przesłał do niego informację o wyznaczeniu go pełnomocnikiem z urzędu i wskazał numer telefonu do kontaktu i umówienia się na spotkanie. W odpowiedzi Skarżący zadzwonił do Radcy Prawnego i poinformował, że oczekuje napisania wniosku o uchylenie sprawy (i wznowienie postępowania) o sygn.akt [REDAKTED] a Radca Prawny odpowiedział, że taki wniosek złoży. Po długim oczekiwaniu na kontakt, w rozmowie telefonicznej pełnomocnik poinformował Skarżącego, że odpowiedni wniosek złożył do Sądu. Według zeznań Skarżącego na tym kontakty z Radcą Prawnym się urwały (nie

odbierał telefonów), a w Sądzie Rejonowym w [REDAKTOWANO] udzielono mu informacji, że Radca Prawny tej sprawy nie prowadzi i żaden wniosek nie został złożony.

Przesłuchiwany w sprawie Radca Prawny [REDAKTOWANO] wyjaśnił, że o wyznaczeniu go pełnomocnikiem z urzędu nie zawiadomił Sądu, bo chodziło o wznowienie postępowania. Czynności pełnomocnika rozpoczął od wizyty w Sądzie i zapoznania się z aktami sprawy, a następnie w piśmie wysłanym listem poleconym przekazał Skarżącemu swoje dane i poprosił o kontakt telefoniczny. Jednocześnie do pisma tego dołączył swoją opinię na temat niemożliwości wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania, w tym samym dniu, że [REDAKTOWANO] w sprawie Sądzie prowadził zgodnie z dyspozycją swego klienta. Jak zeznał, rozmawiając telefonicznie ze Skarżącym, przekazał mu, że wznowienie postępowania jest niemożliwe, a klient to rozumiał. Radca Prawny zobowiązał się, że w ciągu 30 dni od przesłuchania prześle na adres OIRP kopię opinii, którą wysłał [REDAKTOWANO].

Do dnia dzisiejszego taki dokument, pomimo dodatkowego wezwania przez [REDAKTOWANO] Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 19.11.2019r, nie został przekazany do akt sprawy. Natomiast z pisma Sądu Rejonowego w [REDAKTOWANO] Wydział [REDAKTOWANO] z dnia 10.12.2019r., przesłanego do OIRP w Gdańsku na prośbę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wynika, że brak jest w aktach sprawy informacji, czy ustanowiony z urzędu pełnomocnik – radca prawny [REDAKTOWANO] – zapoznał się z aktami sprawy. Do Sądu nie wpłynęła też opinia o niecelowości dalszego prowadzenia sprawy.

W wyniku przeprowadzonych czynności wyjaśniających, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego – w oparciu o art.17§ 1 pkt.2 kpk w zw.z art.74.1 ustawy z dnia 6.VII.1982r. o radcach prawnych - postanowieniem z dnia 21 stycznia 2020 roku, umorzyła dochodzenie.

W uzasadnieniu postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wskazała, iż Radca Prawny [REDAKTOWANO] ustanowiony został pełnomocnikiem [REDAKTOWANO] Skarżącego w dniu 18 sierpnia 2015 roku w sprawie [REDAKTOWANO].

W dniu 6 października wysłał pismo do Skarżącego, w którym poinformował o wyznaczeniu go [REDAKTOWANO] pełnomocnikiem z urzędu oraz wskazał swój numer telefonu do kontaktu. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznała, że Radca Prawny zapoznał się z aktami sprawy, w której miał [REDAKTOWANO] czynności pełnomocnika, a także, że opinię o niemożności wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania dołączył do przekazanego Skarżącemu pisma z dnia 18.08.2019r.

W jej opinii Skarżący choruje i ma problem ze zrozumieniem instytucji prawa.

Zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego fakt przeglądania akt przez Radcę Prawnego mógł być nie odnotowany przez Sąd Rejonowy w [REDAKTOWANE], ponieważ w 2015 roku taki wgląd w akta nie zawsze był odnotowywany.

Wskazała też w uzasadnieniu postanowienia, że wydanie opinii o niecelowości kierowania sprawy do dalszego postępowania nie jest wymagane w sprawie o wznowienie postępowania w świetle postanowień Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 94/IX//2015 z dnia 13.06.2015r. KIRP, gdyż obowiązek taki spoczywa na pełnomocniku jedynie w postępowaniu kasacyjnym i w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Na powyższe postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku, Skarżący pismem z dnia 10 lutego 2020r. roku wniósł zażalenie, podtrzymując dotychczas wyrażane swoje stanowisko oraz ocenę postawy Radcy Prawnego [REDAKTOWANE]. W szczególności podkreślił, że nie uzyskał od Radcy Prawnego informacji o możliwości wniesienia pozwu o zmianę wysokości alimentów, kontakt z pełnomocnikiem był utrudniony, a w rozmowie telefonicznej, zainicjowanej przez Skarżącego Radca Prawny zapewnił, że wniosek o wznowienie postępowania złożył do Sądu.

Po rozpatrzeniu sprawy i analizie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy O.I.R.P. w Gdańsku postanowił uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Rzecznikowi Dyscyplinarnemu.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Radca Prawny [REDAKTOWANE] ustanowiony został pełnomocnikiem z urzędu dla [REDAKTOWANE] pismem Dziekana OIRP w Gdańsku z dnia 18 sierpnia 2015 roku, w którym to zobowiązany został do niezwłocznego zbadania akt, zawiadomienia strony listem poleconym o ustanowieniu go pełnomocnikiem procesowym i do prowadzenia sprawy z dołożeniem najwyższej staranności, zgodnie z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego.

Zasada niezwłocznego zapoznania się z aktami i zawiadomienia o swoim ustanowieniu osobę, dla której został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu i skontaktowania się z nią wynika m.in. z tezy paragrafu 20 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego.

Art.44 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego ustala, że radca prawny na żądanie klienta, obowiązany jest informować go o przebiegu sprawy i jej wyniku, a w szczególności o skutkach podejmowanych czynności procesowych (ust.1).

Ponadto radca prawny powinien przedstawić klientowi informację o bezzasadności wnoszenia środka odwoławczego od orzeczenia kończącego sprawę w danej instancji (ust.3).

Opierając się na dotychczasowych ustaleniach postępowania prowadzonego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, w opinii Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zachodzą poważne wątpliwości dla przyjęcia, że Radca Prawny wykonał swe obowiązki pełnomocnika [REDAKTED] sumiennie oraz z należytą starannością. I tak:

Z zestawienia dat ustanowienia go pełnomocnikiem z urzędu (18.08.2015r.) i zawiadomienia klienta o tym fakcie listem poleconym z dnia 6.10.2015r. wynika, że tej ostatniej czynności Radca Prawny nie dokonał **niezwłocznie**, przez który to termin w prawie cywilnym należy rozumieć okres czternastu dni. Pomędzy tymi datami, odliczając pięć dni na obrót pocztowy listu do Radcy Prawnego, upłynęło 44 dni (49 - 5), co stanowi w ocenie Sądu istotne przekroczenie terminu wykonania czynności w trybie niezwłocznym.

Skarżący konsekwentnie, zarówno w skardze z dnia 18.07.2017r, jak też w trakcie przesłuchania przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu 14.06.2019r. i w zażaleniu na postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego wskazywał, że miał utrudniony kontakt ze swym pełnomocnikiem (Radca Prawny z zasady nie odbierał jego telefonów), nie był informowany o przebiegu jego sprawy, z wyjątkiem informacji, że wniosek o wznowienie postępowania został złożony. Ostatecznie informację o tym, że w sprawie, do której był powołany pełnomocnik z urzędu, nic się nie dzieje uzyskał on telefonicznie z Sądu, w rezultacie czego zwrócił się do OIRP w Gdańsku o wyznaczenie nowego pełnomocnika. Podkreślić należy, że pisma Skarżącego w tej sprawie są spójne, logiczne i wskazują na zrozumienie przysługujących mu praw w poruszanej dziedzinie.

Zgodnie z zasadą określoną w paragrafie 23 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego (również w art. 118 par.2 Kpc), radca prawny ustanowiony przez sąd jest obowiązany zastępować stronę do prawomocnego zakończenia postępowania, chyba że z postanowienia sądu wynika, że obowiązek zastępowania strony ustaje wcześniej.

W sytuacji, gdy w ocenie pełnomocnika nie ma podstaw do skutecznego wnoszenia środka

odwoławczego (a wniesienie wniosku o wznowienie postępowania nie może być tu poddane wyłączeniu), niezbędne jest przekazanie klientowi opinii o bezzasadności wnoszenia takiego środka. Opinia powinna być przedstawiona w takiej formie, by klient mógł się z nią dokładnie zapoznać i zrozumieć jej treść, zatem – w przekonaniu Sądu - w sytuacji, gdy kontakty między Radcą Prawnym a Skarżącym ograniczały się jedynie do telefonów, taka opinia powinna być przekazana na piśmie (co byłoby istotne także dla celów dowodowych).

W ocenie Sądu istnieje duża wątpliwość, czy Skarżący opinię od Radcy Prawnego otrzymał. [REDAKTURA] w żadnych swoich pismach i zeznaniach (choć nie był o to wprost pytany) nie potwierdził faktu jej otrzymania, a z kontekstu jego twierdzeń wynika brak opinii w tej sprawie. Podobny wniosek można wysnuć z treści pisma z dnia 6.10.2015r., kierowanego przez Radcę Prawnego do Skarżącego z informacją o wyznaczeniu go do pełnienia obowiązków pełnomocnika z urzędu. Nie ma w nim wzmianki o dołączeniu do pisma (jak twierdził Radca Prawny) opinii o bezzasadności sporządzania wniosku o wznowienie postępowania, a wręcz przeciwnie, Radca Prawny pisze o ustaleniu terminu spotkania i dokonania formalnego przyjęcia sprawy do prowadzenia.

Opinia taka, wraz z dowodem jej nadania listem poleconym, pomimo wezwań, nie została dostarczona do toczącego się postępowaniu dyscyplinarnego.

W tej sytuacji Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał za konieczne uzupełnienie postępowania dowodowego w zakresie zarzutu braku podjęcia czynności przez radcę prawnego [REDAKTURA] [REDAKTURA] w sprawie [REDAKTURA] [REDAKTURA] jak również ponowne przeanalizowanie materiału dowodowego i dokonanie oceny pod kątem sumienności i niezbędnej staranności wymaganej od radcy prawnego przy wykonywaniu czynności zawodowych.

Zatem w ponownym postępowaniu prowadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego należałoby m.in. uzyskać dodatkową informację z Sądu Rejonowego w [REDAKTURA] [REDAKTURA] Wydział [REDAKTURA] [REDAKTURA], czy w 2015 roku wgląd do akt przez pełnomocników był zawsze odnotowywany, a od Skarżącego uzyskać jednoznaczną informację, czy Radca Prawny przekazał mu opinię o bezzasadności wnoszenia wniosku o wznowienie postępowania.

Z uwagi na wskazaną konieczność przeprowadzenia przez Rzecznika Dyscyplinarnego

uzupełnienia postępowania wyjaśniającego oraz ponownej analizy i oceny materiału dowodowego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 330 i 437 §1 Kpk w zw. z art. 74.1 ustawy z dnia 6.VII.1982r. o radcach prawnych (t.j.: Dz.U. z 2016r., poz.233 z późn. zm.) orzekł jak w sentencji postanowienia.

Kosztami postępowania obciążono Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku, uznając je za uiszczone.

Przewodniczący:

/-/ Bożenna Czepulonis

/-/ właściwe podpisy na oryginale

Członkowie:

/-/ Bożena Micewicz

/-/ Joanna Gibas – Kobierecka